

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ВИНОРОБНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

*Володченкова Н. В., к.т.н., доцент, Накемпій О. К., асистент
(каф. ЕБОП Національний університет харчових технологій НУХТ)*

Анотація. У даній роботі представлено удосконалення системи управління з питань охорони праці та пожежної безпеки для працівників виноробного підприємства.

Ключові слова: охорона праці, навчання, безпека.

Abstract. In this paper the improvement of the management system for occupational safety and fire safety for workers of the winery is presented.

Keywords: labor protection, training, safety.

Вступ. Сучасне суспільство характеризується високим рівнем використання технічних засобів, призначених для задоволення життєвих потреб людини. Сучасні технічні засоби стають все більш енергонасичені та автоматизованими. Проте як і раніше ключовим елементом на виробництві залишається людина.

Аналіз стану питання. На трудову діяльність на виробництві доводиться не менше 50% життя людини. Тому в процесі трудової діяльності людина піддається найбільшій небезпеці. Аналіз виробничих аварій, травм, нещасних випадків, професійних захворювань показує, що основною причиною їх є недотримання вимог безпеки, незнання людиною техногенних небезпек і методів захисту від них. Людський фактор у багатьох випадках є головною причиною виникнення небезпек. Тому вивчення небезпек трудової діяльності, причин їх виникнення, методів і засобів захисту повинно бути одним з основних елементів, що сприяють дієвої організації заходів з охорони праці працівників підприємства.

Мета роботи: провести аналіз для визначення відповідності умов праці вимогам охорони праці та пожежної безпеки; визначити небезпечні та шкідливі фактори, що діють на працівників підприємства в процесі їх трудової діяльності; вивчити існуючу систему управління охороною праці та вдосконалити її.

Методики, матеріали і результати досліджень. Управління охороною праці є частиною загальної системи управління підприємством. Об'єктом управління охороною праці є діяльність функціональних служб і структурних підрозділів підприємства щодо забезпечення безпечних і здорових умов праці на робочих місцях, виробничих дільницях, у цехах і на підприємстві в цілому.

Загальна відповідальність за стан умов і охорони праці на підприємстві покладається на роботодавця (директора). Відповідальним за стан охорони праці, пожежної і екологічної безпеки на підприємстві призначений технічний директор. Йому підкоряються керівники цехів, які в свою чергу, мають зобов'язання в галузі охорони праці: визначення переліку професій і робіт, для

виконання яких необхідний попередній і періодичний медичний огляд; ознайомлення працівника з умовами та охороною праці на робочому місці, з можливим ризиком втрати здоров'я, з посадовими обов'язками, що включають в себе вимоги з охорони праці, з пільгами і компенсаціями; визначення переліку професій і посад працівників, які звільняються від первинного інструктажу на робочому місці, переліку робіт, до яких висувуються додаткові (підвищені) вимоги безпеки праці; проведення інструктажів з безпеки праці; розробка інструкцій з охорони праці та виробничих інструкцій і забезпечення ними працівників; розробка переліків робіт і професій, за якими повинні видаватися індивідуальні засоби захисту, і здійснення контролю їх застосування; організація першої допомоги потерпілому; повідомлення про нещасний випадок у встановлені служби; розробка заходів щодо попередження нещасних випадків, покращення і оздоровлення умов праці, приведення робочих місць у відповідність до вимог норм і правил праці; оснащення виробничих приміщень, обладнання та робочих місць засобами колективного захисту та організація їх ефективної експлуатації; організація контролю за рівнем шкідливих і небезпечних виробничих факторів; забезпечення працюючих санітарно-побутовими приміщеннями і пристроями виходячи із специфіки виробництва.

Для поліпшення якості контролю за станом охорони праці на підприємстві пропонується ввести систему трьохступеневого контролю.

Перша ступінь контролю проводиться щодня, здійснюється керівником цеху. Перевіряється стан робочих місць, зовнішній вигляд працівників (наявність у них спецодягу), стан санітарно-побутових приміщень.

Друга ступінь контролю проводиться раз на місяць технічним директором. Перевіряється справність обладнання, транспортних засобів, відповідність технологічних процесів вимогам охорони праці, освітленість робочих місць, справність вентиляційних пристроїв і електроустаткування, наявність попереджувальних написів, плакатів і знаків безпеки, своєчасність і якість проведення інструктажів та технічного навчання, санітарний стан цехів і санітарно - побутових приміщень, дотримання режимів праці та відпочинку.

Третій ступінь контролю проводиться раз в квартал комісією під керівництвом генерального директора.

До складу комісії входять: технічний директор, інженер з охорони праці, начальник відділу управління персоналом, представник трудового колективу. Перевіряється ведення журналів 3-х ступеневого контролю, інструктажу, технічного навчання, технічний стан будівель, споруд, території, виробничого обладнання, транспортних засобів; наявність і зміст санітарно-побутових приміщень, забезпеченість працівників спецодягом і засобами індивідуального захисту (ЗІЗ); виконання заходів, передбачених планами поліпшення умов праці і угодою з охорони праці. Крім посилення контролю за станом охорони праці, необхідно удосконалити систему навчання працівників безпечним прийомам праці. На підприємстві необхідно створити кабінет з охорони праці, оснащений комп'ютерами з навчальними та тестуючими програмами. Все це допоможе

поліпшити умови праці працівників і знизити випадки виробничого травматизму [1,3].

В процесі виробництва на підприємстві використовуються наступні пожежо-, - вибухонебезпечні матеріали: спирт, бензин, мастило, відходи від деревообробки. Також можливе займання від короткого замикання різних електроустановок. Потенційними джерелами займання на підприємстві є: використання відкритого вогню при електрогазозварювальних роботах.

Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки можна розділити на організаційні та технічні. До організаційних заходів, спрямованих на забезпечення пожежної безпеки на підприємстві відносяться: призначення відповідальних за пожежну безпеку на підприємстві, а також за утримання і експлуатацію технічних засобів протипожежного захисту; введення протипожежного режиму; підготовка, затвердження та ознайомлення всіх працівників з інструкцією про заходи пожежної безпеки; створення і своєчасне навчання добровільних протипожежних формувань; складання плану (схеми) евакуації людей на випадок пожежі; затвердження порядку оповіщення людей про пожежу, ознайомлення з ним усіх працівників; визначення категорії приміщень з вибухо- та пожежної небезпеки а також визначити класи зон за Правилами улаштування електроустановок; встановлення на території і в приміщеннях відповідних знаків пожежної безпеки; визначення місць куріння.

До технічних заходів, спрямованих на забезпечення пожежної безпеки можна віднести: конструктивні і об'ємно-планувальні рішення, що перешкоджають поширенню небезпечних факторів пожежі приміщеннями, будівлям і між ними; обмеження пожежної небезпеки будівельних матеріалів, що використовуються в поверхневих шарах конструкцій будівлі, в тому числі покрівель, оздоблень й облицювань фасадів, приміщень та шляхів евакуації; наявність автоматичних засобів виявлення та гасіння пожежі, оповіщення та управління евакуацією людей при пожежі, внутрішнього протипожежного водопроводу, протидимового захисту; утримання в належному вигляді шляхів евакуації та евакуаційних виходів; обладнання місця для куріння; забезпечення цехів підприємства первинними засобами гасіння пожежі [2].

Висновки. Формування системи управління безпекою праці є необхідною умовою для забезпечення ефективної діяльності харчових підприємств. Проаналізувавши стан охорони праці та пожежної безпеки рекомендовано введення трьохступеневого контролю, що значно покращить якість контролю за станом охорони праці на підприємстві, що в свою чергу призведе до зниження рівня травматизму на виробництві.

Література

1. Коваль В.І. Управління охороною праці в промисловості: навч.посіб./ В.І. Коваль, В.А. Скороходов// К.: ВД «Професіонал», 2005. – 448 с.
2. <http://www.managerhelp.org/hoks-851-3.html>
3. <http://www.dnoprkrog.dp.ua>